

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o **maloletého S. J. B., narodeného X.**, bývajúceho v B., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova č. 7/A, Bratislava, dieťa rodičov, matky, Ľ. P., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. M. R., advokátom v B., a otca, J. B., bývajúceho v B., **o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 1 P 122/2008, o dovolaní matky maloletého proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2009 sp.zn. 20 CoP 19/09, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie matky maloletého **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 10. novembra 2008 č.k. 1 P 122/2008-91 upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému S. J. B. tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti matke a otcovi určil povinnosť platiť výživné vo výške 6 000,-- Sk (199,16 EUR) mesačne od 1. augusta 2008, ktoré je povinný platiť vopred k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci. Zročné výživné za obdobie od 1. augusta 2008 do 31. októbra 2008 vo výške 9 000,-- Sk (298,75 EUR) povolil otcovi splácať v 1 000,-- Sk (33,19 EUR) mesačných splátkach spolu s bežným výživným počnúc mesiacom november 2008. Súčasne upravil styk otca s maloletým, vo zvyšku návrh matky zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie otca maloletého rozsudkom z 22. apríla 2009 sp.zn. 20 CoP 19/09 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že otcovi maloletého uložil povinnosť platiť výživné na syna v sume 3 000,-- Sk (99,58 EUR)

mesačne od 1. augusta 2008 do 31. decembra 2008 a od 1. januára 2009 po 100,-- EUR k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa vykonal potrebné dokazovanie, zistil skutkový stav, pričom tento čiastočne nesprávne právne hodnotil, pokiaľ sa jedná o určenie výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému, keď súd vychádzal z reálnych možností otca zarobiť, avšak tento prístup nebol podložený žiadnym dôkazom (či sú to reálne možnosti otca), a ani bližšie túto svoju úvahu nezdôvodnil. Okrem toho prvostupňový súd nezohľadnil nadštandardné príjmy matky z prenájmu nebytových priestorov.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie matka maloletého, navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vyslovila názor, že odvolací súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávny právny záver, pričom pri svojom rozhodovaní v roku 2009 nemohol vec na základe dokladov o príjmoch účastníkov za rok 2007 objektívne posúdiť a prvostupňový rozsudok zmeniť bez toho, aby vykonal ďalšie dokazovanie o príjmoch účastníkov za rok 2008. Odvolaciemu súdu vytkla, že vo veci nenariadil pojednávanie, nakoľko bolo potrebné minimálne doplniť dokazovanie o majetkových pomeroch účastníkov za rok 2008 a nielen sa uspokojiť s písomným tvrdením otca dieťaťa.

Otec maloletého ani kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený

rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Podľa doslovného znenia § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

Nakoľko v prejednávanej veci je matkou maloletého dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí uvedených v ustanovení § 238 ods. 4 O.s.p., ako rozsudku, na ktorý sa nevzťahuje § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je nepochybné, že prípustnosť jej dovolania z § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., na ktoré poukazovala dovoľateľka. Matka maloletého tvrdí, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a vystupovať na strane jedného z účastníkov, čím jej bolo odopreté zákonom dané právo na zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov, a teda boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania, a to v zásade tým, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby bo veci nariadil pojednávanie, hoci bolo potrebné minimálne doplniť dokazovanie o majetkových pomeroch účastníkov.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké

postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv [napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Zo spisu nevyplýva, že by odvolací súd v prejednávanej veci v prípade matky maloletého nerešpektoval niektoré z týchto práv. Vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené tvrdenie matky maloletého, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Povinnosť odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie je zakotvená v ustanovení § 214 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Nakoľko v prejednávanej veci nejde ani o jeden z vyššie citovaných prípadov, kedy je povinnosťou odvolacieho súdu na pojednanie odvolania nariadiť pojednávanie, využitím možnosti o odvolaní rozhodnúť v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. aj bez nariadenia pojednávania tak postupom odvolacieho súdu nebola matke maloletého odňatá možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľka odôvodňuje svoje dovolanie aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, k tomu treba uviesť, že iné procesné vady (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotné tieto vady ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v Občianskom súdnom poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľkou namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie matky maloletého dieťaťa je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm.a/ O.s.p.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová